

WYMAGANIA EDUKACYJNE. KLASA 8

Nr	Temat	Wymagania				ocena celująca
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	
Uczeń:						
1	O czym będziemy się uczyć na lekcjach EDB – zasady bezpieczeństwa. Nasz klasowy kontrakt	-	-	-	-	-
2	Istota udzielania pierwszej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wyjaśnia zasady zachowania się ratujących (świadków zdarzenia) w miejscu wypadku 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy ▲ omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ omawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wyjaśnia znaczenie podjętych działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia ▲ podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ przedstawia rolę świadka zdarzenia w pierwszej pomocy ▲ ocenia zachowanie się świadków zdarzenia (ratujących) na miejscu wypadku
3	Łańcuch ratunkowy – nie masz prawa go zerwać	<ul style="list-style-type: none"> ▲ rozpoznaje osobę w stanie zagrożenia życia ▲ unika narażenia własnego zdrowia na niebezpieczeństwo ▲ ocenia własne możliwości ▲ wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika ▲ wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej ▲ podaje przykłady aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy ▲ wskazuje sposoby zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi, stosowania uniwersalnych środków ochrony osobistej 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wyjaśnia pojęcie „stan zagrożenia życia” ▲ rozpoznaje potencjalne źródła zagrożeń w kontakcie z poszkodowanym 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ uzasadnia, że prawidłowe wezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia poszkodowanych ▲ charakteryzuje poszczególne ogniw łańcucha ratunkowego ▲ wskazuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia

Wymagania						
Nr	Temat	ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
4	Ocena stanu poszkodowanych	<ul style="list-style-type: none"> ▲ ocenia przytomność poszkodowanego ▲ ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) ▲ udrożnia drogi oddechowe rękochwą ▲ systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej ▲ wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ rozpoznaje u osoby stan zagrożenia życia ▲ wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej ▲ postępuje według poznanego schematu ratunkowego 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika ▲ odwraca na plecy poszkodowanego leżącego na brzuchu, gdy zachodzi taka konieczność ▲ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wymienia objawy utraty przytomności ▲ wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku ▲ podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ dowodzi konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego ▲ wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych
5	Postępowanie podczas utraty przytomności i zastąpienie	<ul style="list-style-type: none"> ▲ ocenia przytomność poszkodowanego ▲ udrożnia drogi oddechowe rękochwą ▲ ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) ▲ systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej ▲ układa osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej ▲ wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ postępuje według poznanego schematu ratunkowego ▲ udziela pomocy osobie omdlełej ▲ wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej ▲ omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wykazuje związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia ▲ wymienia przyczyny i objawy nagłych zastąpienie i utraty przytomności 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych ▲ omawia zasady postępowania z osobą nieprzytomną

Wymagania						
Nr	Temat	ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
6	Pierwsza pomoc w zaburzeniach oddychania i krążenia	<ul style="list-style-type: none"> ▲ rozpoznaje czynności życiowe poszkodowanego lub ich brak ▲ postępuje według poznanego schematu ratowniczego ▲ wykonuje na manekinie uciski klatki piersiowej ▲ wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wykonuje na manekinie uciski klatki piersiowej i oddech zastępczy, samodzielnie i we współpracy z drugą osobą 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wymienia najczęstsze przyczyny zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego ▲ omawia uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia ▲ wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia” 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ opisuje zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) ▲ wykazuje wpływ zastosowania AED na zwiększenie skuteczności akcji resuscytacyjnej ▲ wymienia oznaki nagłego zatrzymania krążenia 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego ▲ wymienia warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości
7	Ciała obce w organizmie	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wykonuje na manekinie rękoćmi ratunkowe w przypadku zadławienia ▲ wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ stosuje poznany schemat ratunkowy ▲ wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wyjaśnia pojęcie i mechanizm zadławienia ▲ postępuje według poznanego schematu ratunkowego 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zakrzuszenia lub zadławienia
8	Pierwsza pomoc w zranieniach, skaleczeniach i ranach	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wymienia środki stanowiące wyposażenie apteczki pierwszej pomocy ▲ wyjaśnia zastosowanie poszczególnych materiałów opatrunkowych ▲ wykonuje opatrunek osłaniający ranę w obrębie kończyny ▲ postępuje się chustą trójkątną podczas opatrywania ran i unieruchamiania kończyn ▲ bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne ▲ wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wymienia przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej ▲ opatruje rany kończyn chustą trójkątną ▲ stosuje podstawowe zasady opatrywania ran ▲ stosuje właściwe opatrunki w zależności od rodzaju urazu i umiejscowienia rany 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wymienia przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce przygotowanej na wyprawę turystyczną ▲ omawia zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn ▲ wymienia przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce samochodowej ▲ wykonuje opatrunek osłaniający ranę głowy, szyi, twarzy, klatki piersiowej i jamy brzusznej 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wyjaśnia pojęcie rany ▲ wskazuje zależność między sposobem opatrzenia rany a jej gojeniem się ▲ planuje wyposażenie apteczki dla kilkuosobowej grupy na wyprawę turystyczną w zależności od pory roku 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ uzasadnia konieczność opatrywania ran ▲ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej ▲ wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku

Wymagania						
Nr	Temat	ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
9	Tamowanie krwotoków	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wykonuje opatrunek uciskowy ▲ tamuje krwawienie za pomocą opatrunku ▲ wzywa odpowiednią pomoc ▲ bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wyjaśnia, jak rozpoznać krwotok zewnętrzny ▲ opisuje opatrunek uciskowy ▲ opisuje zasady pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia zagrożenia z użyciem broni konwencjonalnej 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ układa poszkodowanego w odpowiedniej pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu ▲ tamuje krwotok przy użyciu dłoni oraz opatrunku uciskowego 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wyjaśnia pojęcia: „rana”, „krwotok” ▲ wyjaśnia, dlaczego silny krwotok zagraża życiu ▲ wyjaśnia zagrożenie związane z silnym krwotokiem ▲ rozróżnia rodzaje krwotoków 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku ▲ opisuje zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia przy użyciu akronimu: uciekaj, schowaj się, walcz
10	Urazy kości i uszkodzenia stawów	<ul style="list-style-type: none"> ▲ stosuje unieruchomienie obłożeniowe ▲ wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ stosuje zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wykorzystuje podręczne środki do unieruchomienia urazu 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wyjaśnia pojęcie „złamanie” ▲ wymienia przykłady czynnych urazów kostno-stawowych 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy
11	Wpływ wysokiej temperatury na organizm człowieka	<ul style="list-style-type: none"> ▲ demonstrowa metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny ▲ wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach ▲ wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ charakteryzuje stopnie oparzeń termicznych ▲ omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm człowieka ▲ wyjaśnia pojęcie „oparzenie” 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji
12	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 2–11				

Wymagania						
Nr	Temat	Uczeń:				ocena celująca
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	
13	Ostrzeżenie i alarmowanie ludności o zagrożeniach	<ul style="list-style-type: none"> ▲ rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe ▲ omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych ▲ potrafi zachować się po ogłoszeniu alarmu w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ omawia sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu ▲ wskazuje drogi ewakuacji w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ omawia rodzaje alarmów ▲ wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach ▲ wyjaśnia zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów ▲ uzasadnia znaczenie bezwzględnych zaleceń służb i innych podmiotów ▲ omawia rodzaje alarmów 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ uzasadnia znaczenie bezwzględnych zaleceń służb i innych podmiotów ▲ uzasadnia przydatność znajomości sygnałów alarmowych
14	Zagrożenia pożarowe i ewakuacja	<ul style="list-style-type: none"> ▲ charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy ▲ rozpoznaje i przewidłowo zareaguje na sygnał alarmu o pożarze w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ omówić zasady zachowania się podczas pożarów ▲ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożenia cywilizacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wskazuje w szkole miejsca szczególnie zagrożone wystąpieniem pożaru i uzasadnia swój wybór ▲ przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wyjaśnia najczęstsze przyczyny powstania pożarów ▲ uzasadnia znaczenie bezwzględnych zaleceń służb ratunkowych 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice ▲ planuje postępowanie uczniów po usłyszeniu sygnału o pożarze
15	Zagrożenia powodziowe	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wymienia przykłady zagrożeń związanych z wystąpieniem powodzi ▲ podaje zasady postępowania w razie zagrożenia powodzią 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ omawia znaczenie kolorów stosowanych w ratownictwie powodziowym 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji wystąpienia powodzi 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ uzasadnia znaczenie bezwzględnych zaleceń służb ratowniczych 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ wyjaśnia, dlaczego na terenach powodziowych należy przeciwdziałać panice

Wymagania						
Nr	Temat	ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
16	Zagrożenia związane z działalnością człowieka	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wywołanych przez człowieka opisuje pożądane zachowania ludności w sytuacji zagrożeń chemicznych wymienia przykłady zagrożeń środowiskowych 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia znaczenie bezwzględnie stosowania się do zaleceń służb ratunkowych omawia zasady postępowania w razie intensywniej snieży 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje rodzaje zagrożeń związanych z działalnością człowieka omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w organizacji ewakuacji 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń różnych służb i innych podmiotów uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb organizujących ewakuację
17	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 13–16				
18	Bezpieczne państwo	wymienia składniki bezpieczeństwa państwa	wyjaśnia, co rozumie przez pojęcie „bezpieczne państwo”	wymienia i charakteryzuje podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa	określa istotę problemu bezpieczeństwa	podjemuje dyskusję na temat bezpieczeństwa państwa
19	Polska a bezpieczeństwo międzynarodowe	orientuje się w geopolitycznych uwarunkowaniach bezpieczeństwa, wynikających z położenia Polski	wymienia czynniki mające wpływ na bezpieczeństwo Polski omawia misję Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa	wymienia organizacje międzynarodowe i przedstawia ich rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski wymienia uzbrojenie Sił Zbrojnych RP	omawia filary współczesnego bezpieczeństwa Polski omawia podstawowe zadania Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa wyjaśnia rolę Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa	omawia rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski opisuje strukturę organizacyjną Sił Zbrojnych RP
20	Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym	przedstawia sposoby zabezpieczenia dowodów cyberprzemocy	opisuje sposoby zabezpieczenia dowodów cyberprzemocy	wyjaśnia istotę cyberbezpieczeństwa państwa	przedstawia rolę i miejsce cyberbezpieczeństwa militarnego w systemie cyberbezpieczeństwa państwa	dobiera i tworzy umiarkowane złożone wypowiedzi dotyczące cyberbezpieczeństwa państwa

Wymagania					
Nr	Temat	Uczeń:			ocena celująca
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena bardzo dobra	
wszystkie wymagania z tematów 18–20					
21	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości				
22	Zasady orientowania się w terenie	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje kierunki świata za pomocą Słońca, Słońca i zegarka 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasady orientowania się w terenie 	<ul style="list-style-type: none"> orientuje się w terenie na podstawie cech przedmiotów terenowych wskazuje kierunki świata za pomocą kompasu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje kierunki świata za pomocą busoli i GPS
23	Postugiwanie się mapą	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasady orientowania się w terenie za pomocą mapy 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnicę między mapą a planem postępuje się planem 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela znaki topograficzne czyta mapę topograficzną 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje mapę z terenem określa swoje miejsce na mapie
24	Strzelecka broń sportowa	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela kategorie broni strzeleckiej opisuje zasady zachowania się na strzelnicy przy postępowaniu się bronią 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe części składowe broni strzeleckiej 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje poszczególne części składowe broni strzeleckiej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasadność stosowania środków ostrożności przy postępowaniu się bronią
25	Bezpieczeństwo na strzelnicy	<ul style="list-style-type: none"> wymienia okresy zjawiska strzału 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia od czego zależy siła odrzutu 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje podstawowe czynniki warunkujące tor lotu pocisku 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje poszczególne elementy toru pocisku
26	Celowanie i celność strzelania	<ul style="list-style-type: none"> przyjmuje postawy strzeleckie: leżącą, klęczącą i stojącą 	<ul style="list-style-type: none"> prawidłowo zgrzywa przyrządy celownicze 	<ul style="list-style-type: none"> reguluje oddech w czasie składania się do strzału 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje warunki wpływające na celność strzelania
27	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości				
wszystkie wymagania z tematów 22–26					